

Список літератури:

1. Покоłodна М. М. Розвиток туристської інфраструктури: регіональний аспект / М. М. Покоłodна, І. В. Писарева // Інфраструктура ринку Електронний науково-практичний журнал. – Випуск 28, 2019. – С.209–218 http://www.market-infr.od.ua/journals/2019/28_2019_ukr/33.pdf

УДК 338.48-1

Новикова В. І.

канд. географ. наук, доцент, докторант,
Інститут географії Національної академії наук України

ГОТЕЛЬНІ ПІДПРИЄМСТВА ЯК ЗВИЧАЙНА ІНФРАСТРУКТУРА ТУРИСТСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Здійснення організованої турпідприємствами рекреаційної (вужче – туристської; у цій статті поняття «рекреація» і «туризм» сприймаються як синоніми) діяльності відбувається за умови використання трьох складових: 1) ресурсно-рекреаційної бази (рекреаційні ресурси); 2) туристських послуг; 3) матеріально-технічної бази туризму (*інфраструктура рекреаційної діяльності*). У цій статті йтиметься лише про останню складову, що ми, крім виділення соціальної, універсальної, спеціалізованої інфраструктури рекреації (залежно від того, використовується вона тільки у рекреаційній сфері чи ще в інших сферах життєдіяльності суспільства) [7], за функціональним призначенням (залежно від специфіки здійснюваних рекреаційних занять, видів туристської діяльності) розділяємо на *специфічну* інфраструктуру, притаманну лише певному виду рекреаційної діяльності, відображає його спеціалізацію, а для інших – не застосовується (наприклад, концертні та виставкові зали для культурно-пізнавального туризму; бювети, мережа доріжок для теренкуру для лікувально-оздоровчого туризму; лижні траси, підйомники для гірськолижного відпочинку; обладнані пляжі, пункти прокату катамаранів, підводного спорядження для купально-пляжної рекреації; будинки рибалки, ботелі для рибальства), та *звичайну* інфраструктуру, що створює комфортні умови для здійснення будь-якої рекреації, передусім – туризму (зокрема, для надання не менше двох обов'язкових послуг життєзабезпечуючого циклу при організації будь-якого туру: транспортування, розміщування, харчування), ніяк не залежить від спеціалізації рекреаційної діяльності та на неї не впливає (наприклад, готелі, транспортні засоби, шляхи сполучення, комунікаційні мережі, зв'язок) [6, 7].

Для багатьох видів туристської діяльності, серед яких культурно-пізнавальний, діловий, розважальний туризм, основними об'єктами звичайної інфраструктури є готелі (готельні підприємства). Вони разом з аналогічними закладами розміщування складають одну із трьох груп колективних (окремо виділяють індивідуальні) засобів відповідно до розробленої за рекомендаціями ЮНВТО класифікації *засобів розміщування*, якими називають будь-які

об'єкти, що надають людям епізодично або регулярно місце для ночівлі (зазвичай у приміщеннях) [1, 3, 5].

Готелі відрізняються від інших засобів розміщування тим, що вони являють собою добротні будівлі, обов'язково складаються із номерів, кількість яких перевищує певний мінімум (в Україні він становить 6 номерів), надають різноманітні готельні послуги, перелік яких не обмежується щоденним прибиранням номеру [1, 3, 5].

Серед класифікаційних ознак, за якими розрізняються готелі: особливості управління, місце розташування, тривалість і режим роботи, тривалість перебування гостей та умови використання, рівень цін на номери, режим харчування, забезпечення харчуванням, місткість номерного фонду. За функціональним призначенням вони поділяють на: 1) транзитні, розташовані на залізничних, морських, річкових вокзалах, в аеропортах; 2) цільові, що у свою чергу можуть бути ділового призначення та для відпочинку (курортні; туристські, в яких вирізняють спеціалізовані: ботель, флотель, лотель, флайтель). Важливим показником класифікації готелів є рівень комфорту: в Україні зараз діє європейська система класифікації за зірками, якій відповідає певний рівень матеріально-технічної бази, рівень обслуговування тощо; найвища категорія визначається у «5****», найнижча – «1*» [1, 3, 5].

При створенні турпродукту (формуванні туру) вибір конкретного готелю в якості звичайної інфраструктури (для забезпечення потреб розміщення) в першу чергу залежить від: 1) класу обслуговування під час подорожі (за купівельною спроможністю споживача виділяють класи «V.I.P», «люкс», «вищий», «перший», «туристський», «кемпінг» [4]); 2) наявності та варіантів пропозиції засобів розміщування у DESTИНАЦІЇ або поблизу неї; 3) можливості готельного підприємства у конкретні періоди гарантовано розмістити на ночівлю певну кількість гостей по номерах відповідної категорії.

В Україні щодо готельного ринку виділяють такі проблеми [2]: 1) недостатня кількість готелів (бракує близько 70 чотирьох- та п'ятизіркових готелів (7 тис. номерів) та 400 тис. номерів у готелях нижчої категорії); низький показник забезпеченості готелями (лише 2,9 місця/1000 жителів при нормі 10 місць/1000 жителів); 2) невідповідність цін рівню якості готельних послуг (вартість проживання в українських готелях у 2-3 рази перевищує вартість проживання в готелях аналогічного рівня країн Європи); 3) відсутність розвиненої й офіційно облікованої мережі альтернативних засобів розміщення економічного класу (хостелів, малих та міні-готелів, апартаментів); 4) низький рівень конкуренції на готельному ринку внаслідок відсутності корпоративних стандартів управління якістю готельних послуг.

Список літератури:

1. Байлик С. И. Гостиничное хозяйство : учеб. [для студ. высш. учеб. завед.] / С. И. Байлик. – [2-е изд. перераб. и доп.]. – Київ : Дакор, 2009. – 368 с.
2. Інноваційна діяльність підприємств готельно-ресторанного бізнесу : опорний конспект лекцій / Д. М. Одарченко, Р. С. Тихонченко, Є. Б. Соколова, А. Г. Абабова. – Харків : ХДУХТ, 2018. – 109 с.

3. Кузнецова Н. М. Основи економіки готельного та ресторанного господарства : навч. посібник / Н. М. Кузнецова. – Київ : Ін-т туризму ФПУ, 1997. – 172 с.

4. Любіцева О. О. Ринок туристичних послуг (геопросторові аспекти) : навч. посіб. / О. О. Любіцева. – [3-є вид., перероб. та доп.]. – Київ : Альтерпрес, 2005. – 432 с.

5. Новикова В. І. Використання засобів розміщення в рекреаційній діяльності / В. І. Новикова // Наук. вісн. Херсонського держ. ун-ту. Серія «Географічні науки». – 2016. – № 5. – С. 119–127.

6. Новикова В. І. Звичайна та специфічна інфраструктура рекреаційної діяльності / В. І. Новикова // Туризм і гостинність: вчора, сьогодні, завтра : матер. III Міжнар. наук.-практ. конф. (12–13 жовтня 2016 р., м. Черкаси). – Черкаси : О. М. Третяков. – 2016. – С. 156–160.

7. Новикова В. І. Рекреаційна інфраструктура: суть поняття, види, методи дослідження / В. І. Новикова // Географія в інформаційному суспільстві : зб. наук. праць. У 4-х т. – Київ : ВЛГ «Обрії». – 2008. – Т. IV. – С. 163–165.

УДК 338

Рябєв А. А.,

канд. екон. наук, доцент

доцент кафедри туризму і готельного господарства;

Абрамов В. В.,

доцент кафедри туризму і готельного господарства,

Харківський національний університет міського господарства

імені О. М. Бекетова

РОЗВИТОК ТУРИСТСЬКИХ ДЕСТИНАЦІЙ НА ОСНОВІ ПОСИЛЕННЯ ІНФОРМАТИВНОГО СУПРОВОДУ ТУРИСТСЬКИХ ОБ'ЄКТІВ (НА ПРИКЛАДІ МІСЬКОГО ТУРИЗМУ)

За даними Всесвітньої організації туризму (далі – UNWTO), міський туризм визначається як «вид туристської діяльності, що відбувається в міському просторі з притаманними йому атрибутами, що характеризуються несільськогосподарською економікою, такою як адміністрація, виробництво, торгівля та послуги та будучи вузловими пунктами транспорту. Міські напрямки пропонують широкий і неоднорідний спектр культурного, архітектурного, технологічного, соціального та природного досвіду та продуктів для дозвілля та бізнесу» [1]. При цьому місто надає найбільші можливості щодо отримання прибутку від діяльності у сфері туризму [2]. І в цьому плані стає важливим розвиток туристських дестинацій, а особливо – міст.

Протягом 7-го Всесвітнього саміту UNWTO з питань міського туризму генеральним секретарем Всесвітньої організації туризму Зурабом Пололікашвілі було підкреслено актуальність розвитку міського туризму, а саме: «Бачення міського туризму на 2030 рік повинно бути всеосяжним,